kitle haftalık gazete

27 Ağustos 1974
Yıl: 1, Sayı: 23
150 Kuruş
Her hafta Salı günü yayınlanır.

Tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

kitle haftalık gazete

Sahibi: *Mehmet Yücel* / Sorumlu Müdür: *Orhan Doğançay* / Yönetim yeri: Cağaloğlu, Molla Fenari sok. 23/3, İstanbul / Eskişehir: Köprübaşı - Tekiz sok. 2/8 / Abone şartları. Yıllık 50, Altı Aylık 30 lira Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım: Hür Dağıtım, Dizgi - Baskı Murat Matbaacılık / Baskı Tarihi: 25.8.1974

Maden iş'in kuruluşunun 27'inci yıldönümünü kutlayan maden işçileri bu güne kadar giriştikleri her direnişte finans kapital saflarında kapanmaz gedikler açmış olmanın sevinç ve gururunu yaşıyorlar !..

Maden İşçileri sendikaları Maden-İş'in kuruluşunun 27. yıldönümünü kutluyorlar. Yıllar boyunca işçi sınıfımızın yüz akı olmuş direnişlerine, demokratik mücadelelerine, eylemlerine imzalarını atan yiğit ve bilinçli maden işçileri, Demir Döküm'den, Gamak'tan, Emayetaş'tan, Profilo'dan, Kavel'den, Singer'den, Erdemir'den, irili ufaklı yüzlerce fabrikadan akıp gelen işçiler bugün kucaklaşıyorlar, birliklerini bir kere daha perçinliyor, Maden İş'in çatısı altında bir kere daha kenetleniyorlar. İşçi sınıfımızın 50 yılı aşan devrimci mücadelesini günümüzde onurla sürdüren, bilinçle yaşatan maden işçileri daha nice zaferlerin, daha nice ekonomik ve siyasi başarıların hazırlığı içindeler. Sarı şebekeleri adım adım saflarımızdan kovarak, demokratik haklarımıza adım adım sahip çıkarak, sermayedar sınıfın bütün tuzaklarını birer birer parçalayarak, finans kapital saflarında kapatılmaz gedikler açarak işçi sınıfının ışıklı yolunda adım adım yürüyorlar. Duraksamadan, sendelemeden ve korkmadan. Maden İş'in 27. yıldönümü tüm maden işçilerine kutlu olsun.

MADEN İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ SÖMÜRÜYE VURA VURA GÜÇLENİYOR

Şerif Aygül'e Ağıt

Gamak denen fabrika motorlar yapar
Patron denen sömürgen parayı tapar
Sanma ki ben ölmeyilen bu savaş batar

Dönmüyor gayri dülüm, kurudu damak
Bize mezar oldu batan Gamak
Gamak'ın dörtyanı mezarlık,
Polis şefi vermiş katlime fermen
Akıyor kanlarım, yok mudur derman

Kuzularım ardımdan ağlar meleşir
Tabutumda durmaz, yaram depreşir
Bedenimi albayrağa sardılar
Yaran - yoldaş hep sayygıma durdular
Akşam olunda kara toprağa verdiler

Kan damlar kefenime sıcak sıcaktır
Kanımda elbet hainler boğulacaktır,

Gamak İşçilerinden Tornacı Kara Veli

Gamak'ta bir Şerif ölür Gamak'ta bin Şerif doğar

Sendikalarının kuruluşunun 27. Yıldönümünü kutlarken Gamak İşçileri yaslıdır, can kardeşleri Şerif Aygül yanlarında olmadığı için... Gamak İşçileri mutludur, İşçi sınıfımızın ekonomik ve siyasi mücadelesinin 1974 yazında ulaştığı boyutları görüp can kardeşleri Şerif Aygül'ün, mezarın da bile gözlerinin içi güldüğü için... Gamak İşçileri umutludur, can kardeşleri Şerif Aygül'ün ö. Türken kanıyla suladığı topraklardan bin şerif Aygül'ün doğdu.

günü gördükleri için... 1969'un 29 Aralık günü iki aydır yarım ödenen gündeliklerini almak için gittikleri fabrikada onları muhasebeci değil toplum polisi karşıladı. Aylardır ödenmeyen ücretlerini istediler, cevap cop ve kurşun oldu. Gamak İşçilerinin can kardeşi, kan kardeşi Şerif Aygül yere serildi, Salt Ateş, İbrahim Coşkun, İsmail Batur, Ramiz Altıkardeş, Hafız Yaman, Halil Yılmaz ve Maruf Kahraman polis kurşunlarıyla yaralandılar.

İşçi sınıfı bir yığıdını daha şehit vermişti. Ama Gamak İşçileri bir adım daha atmışlardı, bir büyük deney daha yaşamışlardı, İşçi sınıfının örgütü ve yiğitçe dayanışmasında bir hasamak daha yükselmişlerdi. Can kardeşleri Aygül'ün cenazesinde sıkılmış yumruklarıyla haykırdılar: Sömürü son bulana kadar, gerilemeksizin, sendelemeksizin, Şerif Aygül'ün kanının hesabı sorulana kadar, işçi sınıfının kurtuluşuna kadar, dönmeksizin...

Devrimcinin harman olduğu fabrika: SİNGER

Eğer işçilerin sendika seçme özgürlüğünü kopara kopara almalarına, demokratik haklarını eksiksiz kullanmakta örgütlü, hünerli ve kararlı davranmalarına bir örnek istenirse akla ilkin Singer İşçileri gelir. Eğer, devrimci bilgi ve görgülerini her gün biraz daha artırmalarına, Başarısızlıklardan dersler çıkarmalarına, ve yenile yenmesini öğrenmelerine bir örnek istenirse akla ilkin gene Singer İşçileri gelir. Singer İşçileri ilk grevlerini 27 Mart 1963 günü başlattılar. Sıkıyönetim altında sömürücüler çetesinin karşısına: Maden.İş'i kendi sendikalarını seçtiler. Yendiler. Yenile yenile, yenmesini öğrendi Singer İşçileri. Hem de bir daha yenilmemecesine...

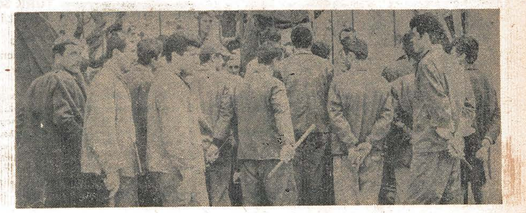

Kavel bir destandır

Kavel üstüne şairler destan düzmüştür. Kavel İşçileri, Türkiye işçi sınıfının devrimci mücadelesinde yeni ve ışıklı bir dönemi başlatmışlardır. Kavel işçi direnişi, İşçi sınıfımızın tarihinde bir sembol, İşçi sınıfımızın demokrasi mücadelesinde bir anıttır, 1963 Kışında İstinye sırtlarından yükselen Kavel İşçilerinin gür sesi: «Grev!» diye haykırmıştır. Kavel İşçilerinin 1963 kışında yaktıkları ateş, İşçi sınıfı saflarında 50 yıllık mücadelenin söndürülmek istenen heyecanını, coşkusunu, direncini tutuşturmuş; sömürücü sınıflar, Kavel İşçilerinden yedikleri şamarla sarsılmışlar, bir büyük geri adım atmak zorunda kalmışlardır. 36 Günlük destanlaşmış bir grev'den sonra Kavel İşçileri işlerinin başına dönmüşlerdir. Bir kaç ay sonra da Türkiye İşçi Sınıfı «Grev ve toplu sözleşme hakkını» elde etmiştir. Hak verilmemiş, alınmıştır. Yiğidin harman olduğu yerde, Kavel'de 1968 Eylül'ünde İşçilerin gür sesi bir daha yükselmiş, örgütlü ve kararlı sürdürülen, örnek bir demokratik direniş başlamıştır. İki gün süren işgal sonunda patron — sarı sendika çemberi paramparça edilmiş ve Kavel İşçileri Anayasa'nın kendilerine tanıdığı «sendika seçme özgürlüğünü» fiilen uygulamışlar ve Maden İş'in devrimci saflarındaki yerlerini bir daha perçinlemişlerdir. Maden İş'in kuruluşunun 27 yıldönümü kutlanırken, Kavel İşçileri Türkiye işçi sınıfının devrimci mücadelesine katkılarının da sevinç ve gururunu kutlamaktadırlar.

Maden İş'in devrimci mücadelesi bilinçli işçilerinin eseridir

Kıbrıs harekâtının faturasını emekçi halkımız ve işçi sınıfımız ödüyor

«Ecevit'in Kabinesi'nde Maliye Bakanlığı yapan Deniz Baykal, Anka Ajansı'na verdiği bir beyanatta, Birinci Kıbrıs Harekâtı'nın Türkiye'ye 5 milyar liraya mal olduğunu açıklamıştır, İkinci Kıbrıs Harekâtının maliyeti ise henüz hesaplanmamıştır. Bununlen az birincisi kadar «masrafli» olacağı ortadadır. Dolayısıyla, daha şimdiden emekçi halkımız ve işçi sınıfımızın sırtından en az 10 milyar liralık bir «bağış sağlanmış bulunmaktadır, Finans kapitalistlerinin «Bağış Kampanyaları» sırasında, birkaç milyon liralık bağışta bulundukları hatırlanacak olursa, emekçi halkımızla işçi sınıfımızın «Zorunlu Fedakârlığı»nın boyutları daha iyi anlaşılmış olur. Yukarıda verilen değerlere göre, 40 milyon nüfuslu ve 8 milyon aileli Türkiye'de her emekçi ailesi, Kıbrıs Harekâtına, ortalama 1250 TL. bağışta bulunmuştur. Kıbrıs Harekâtı'nın finansmanını kimlerin yaptığı, bu işin faturasının kimlere ödetildiği açıkça ortadadır. Öte yandan, Kıbrıs'ın «Fethi» sırasında, Ecevit Hükümeti, evvelden beri yürürlüğe koymayı düşündüğü vergiler için uygun bir fırsat aradığı zamları yürürlüğe koymakta tereddüt etmemiştir, Emekçi halkın zaruri tüketim mallarının fiyatları birdenbire yükselmiştir. Başbakan Yardımcısı Erbakan ise, fiyat ayarlamaları ile ilgili hükümet kararlarının Kıbrıs Harekâtı ile ilgili olmadığını ve bu gibi ayarlamaların hükümetin genel ekonomi politikasının unsurları içinde yeraldığını söylemek zorunda kalmıştır. Erbakan'ın söylediklerini gerçek olarak kabul etmek gerekirse, ki gerçektir Ecevit Hükümeti, halkın zaruri tüketim maddelerine zam getirmeyi olağan bir politika haline getirecek ve ikide bir bu zamlardan yararlanacaktır.

Görülüyorki Emperyalizmin kışkırtması ile çıkartılan bütün savaşlarda olduğu gibi, Kıbrıs Harekâtı'nda da, emekçiler savaşın faturasını sadece kanları ile değil emekleri ile de ödemeğe zorlanmaktadırlar. «En Yetkili» ağızların beyanları da bu gerçeği, apaçık ortaya koymuyor mu?

Kıbrıs olaylarının bugün vardığı noktada, Türkiye'de estirilen şovenlik havasıyla gerçeklerin üzerine kalın bir sis perdesi çekilmiştir. Gelişecek pratik bu perdeyi elbette sıyırıp atacaktır. Böylece halkımızın gerçekleri görmesini önlemek için gösterilen çabalar sona erecektir. Fakat sosyalist ve yurtseverler olarak görevimiz gerçekleri bugünden ser gilemektir.

Bugün, gerek Kıbrıs'da, gerekse Yunanistan ve Türkiye'de estirilen şovenizm havası, emperyalizm ve çeşitli ortakları tarafından kışkırtılmaktadır.

Türkiye halkının düşmanı Kıbrıs ve Yunan halkı değildir. Türkiye, Kıbrıs ve Yunanistan halklarının ortak düşmanı, emperyalist burjuvazi ve onun sözkonusu ülkelerdeki ortaklarıdır. Ama emperyalizm şoven duyguları körükleyerek bu halklar arasında düşmanlık yaymak gayretinde. dır. Nitekim Kıbrıs'da Rum ve Türklerin birbirlerini öldürmeleri emperyalizmin kundakladığı savaş yangınının bir sonucudur. Ayrıca emperyalizmin kuklası fascist güçler ve çeteler Kıbrıs'da karşıdaki olarak kışkırtmalar yapagelmişler, karşı topluluktan ezmekçileri öldürerek topluluklar arasında nefreti derinleştirmeğe çalışmışlardır. Türkiye'de de kitlelerin düşmanlığı Rum ve Yunan emekçilerine yönelttirmeğe çalışılmış ve baş suçlu ABD sevimli dost olarak gösterilmiştir.

Burası kesindir ki, emperyalizm kirli ve kanlı ellerini Orta Doğu'dan, Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan'dan çekmeden, Kıbrıs'daki Türk ve Rum asıllı emekçi toplulukları barış ve kardeşliğe ulaşamazlar. Kıbrıs sorununda düğüm noktası her iki topluluk arasındaki ayrılık değildir. Asıl çelişki Kıbrıs Türkiye ve Yunanistan halkının, Orta Doğu halklarının ve genelinde dünya halklarının ortak çıkarlarıyla, emperyalist burjuvazinin azgın isteklerı arasındaki çelişkidir. Dolayısıyla, Kıbrıs meselesi ancak ve sadece Kıbrıs halkının gerçekten bağımsızlığını kazanmasıyla gerçekleşecektir,

İşçi sınıfı sosyalizmi, Kıbrıs halkının kendi kaderini mutlaka kendişinin tayin etmesini istemektedir. Bunun gerçekleşmesi için, adanın tüm yabancı askerlerden boşaltılıp üslerden arındırılması, Kıbrıs'daki halklar arasında barış ve kardeşliği sağlamak üzere tüm girişimlerin yapılması, Kıbrıs emekçilerinin ayrı ekonomik ve siyasal örgütlerde buluşması gereklidir. Halkın kendi kaderini tayin hakkının gerçekleşmesinin en büyük şartı ise İşçi sınıfının ve emekçilerin bağımsız ve özgür örgütlenmelerinden geçer.

Bu koşullar sağlanıncaya kadar, dünyanın barışsever ve demokratik güçlerinin, dünya emekçi halk temsilcilerinin, bağımsızlık ve gerçek demokrasi güçleri. nin yer aldığı uluslararası görüşmelerden sonra, Birleşmiş Milletlerin tayin edeceği barış ilkeleri çerçevesinde geçici asayişin sağlanması serbest seçimlerin yapılması ve geçici bir barışçı statünün böylece tesbiti gerekir. Kalıcı çözümü ise Kıbrıs halkının bağımsız iradesi gerçekleştirecektir.

Olayın emperyalistler cephesinin dışında, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs emekçi halk hareketlerinin —varsa işçi sınıfı örgütlerinin— 1964, 1967, 1974 olaylarında takındığı tavırlardaki hata sevapların, doğru ve yanlış tutumların bilinmesi, takındıkları tavırların incelenmesi, yanlış ve doğruların isabetle tesbit edilmesi, sorunun, işçi sınıfı sosyalistleri açısından mutlaka değerlendirilmesi gereken diğer önemli yanıdır. Bu değerlendirmeyi de yakın gelecekte ve doğru yöntemlerle ele almak görevimizdir,

Şovenizm emekçi halkımızın düşmanıdır

Bugün artık bağımsız Kıbrıs diye bir ülke yoktur, Kıbrıs fiilen taksim edilmiş ve toprak bütünlüğü şimdilik emperyalizmin istediği yönde çiğnenmiştir. Artık üçüncü dünya ülkeleri arasında itibarlı bir ülke olan Kıbrıs, emekçi halk hareketinin yeni bir yükselişine kadar maside kalmıştır. Olayın Kıbrıs adası üzerinde vardığı somut emiç budur.

Gerek Rum kesiminde gerekse Türk kesiminde gerici Klerides ve Denktaş yönetimleri ne kadar bağımsızsa, bugün Kıbrıs halkı da o kadar bağımsızdır. Kıbrıs'ın bağımsız olduğunu iddia etmek gerçek bir safsata ve riyadır.

Üzerinde durmamız gerekli önemli noktalardan biri de, gerek Türkiye'yi, gerekse Yunanistan'ı ve Kıbrıs'daki iki topluluğu saran kin, nefret ve düşmanlık duygularıdır. Bu duyguların ne ölçülere vardırıldığını yaşanılan olaylarla görüyoruz.

Yüzyıllardır bir arada yaşayan, üretim yapan dil ve din bakımından farklı iki topluluk, 1950'lerde içice güçlenmiş olan anti—emperyalist hareketi baştırmak için birbirine kırdırılmış ve bu iki emekçi topluluk arasında kin ve düşmanlık başlatılmıştır. Bu düşmanlığın köylü nüfusu üretim aracı olan topraklarını mülkiyetinde somutlaştırılması, olayı fitilleyen bir emperyalist oyunudur. Böylece Türk ve Rum köylüleri birbirinin toprağına göz dikince, sürekli provokasyonların da etkisiyle iki topluluk arasında uçurum açılmıştır. Ve iki toplumun biribirine yaklaştığı ve topluluklar arasında barışçılığın güçlendiği her dönemde emperyalist provokasyonuyla kin ve nefretler tazelenmiştir. 1963, 1967 ve 1974 olayları hep bu dönemlere rastlar, Ama 1974'de emperyalizmin Orta Doğudaki yeni bir manevrası sözkonusu olduğundan olay bu denli keskince yaratılmış ve bilindiği şekilde olaylar Adanın taksimiyle sonuçlanmıştır.

Faşist Sampson çetesinin darbesiyle binlerce Kıbrıs sosyalisti ve yurtseveri katledilmiş ve devrimcilere sürek avı başlamıştır. Nitekim Kıbrıs'ın devrimci ve ilerici partileri ve emekçi halkı Sampson'a karşı savaşa girişmişler fakat ağır zayiat vermişlerdir.

Türkiye'nin müdahalesi Kıbrıs'daki bu keskin çelişkiyi üçinci plana iten, iki toplum arasındaki çelişkiyi ön plana çıkaran, ilk aşkada devrimci katliamın durmasına kendiliğinden yol açan bir hareket olmuştur. Böylece ABD emperyalizminin devrimcileri katletme, Yunan cuntasını güçlendirme ve Ecevit hükümetini zayıflatma adayı NATO'laştırma ve böylece Orta Doğuda ciddi bir turnanma yapma amacını taşıyan planları kısmen boşalmıştır. Ne var ki olayların gelişimine göre ABD'nin daha derin genişletilmesinde Türkiye'yi desteklemiştir,

Savaş, bir toplumdaki ya da toplumlardaki sınıfsal temelden kaynaklanan çelişkilerin politika yoluyla çözülemediği noktalarda başvurulan yoldur. Kıbrıs halkının bağımsız lık mücadelesi politik yoldan önlenemeyecek hâle gelince emperyalizm çeşitli planlar ve araçlar, güçler vasıtasıyla bu bağımsızlığı kan dökerek baştırmıştır. Olayların gelişiminde emperyalizm kendi aleyhine ortaya çıkan şartları da lehine çevirmeğe veya onların etkilerini azaltmağa çalışmış, ama NATO'nun bu kesiminin zaafa uğramasını, Yunanistan' daki anti-Amerika gelişimi önleyememiştir.

Türkiye'de yaratılmış olan şovenizm silahı belki daha geniş kitleleri CHP sosyal demokrasisinin arkasına alabilecek görünümdedir ama bu destek gerçekte zahiri ve sunidir. CHP' emekçilerin ekonomik ve demokratik özlemlerine vaatlerde bulunarak oy almış ve iktidara gelmiş bir partidir, ama bu defa sağladığı destek emekçi halkın şoven duygularını kışkırtılarak elde edilmiştir. Bu ise geri tepecek ve hatta CHP'ye bile yönelme ihtimali taşıyan bir silahtır. Ne hazindir ki tekelciliğe karşı, demokrasi ve özgürlükten yana slaganlarla halkın desteğini sağlayan Ecevit son Kıbrıs politikası ve dünya siyaset masasında yalnız kalmış ve tekelciliğin ve demokrasi ve özgürlük düşmanlığının şampiyonu olan ABD emperyalizmine yaslanmaktan başka çare bulamamıştır,

İşçi sınıfı sosyalizmi halkların kardeşliğini ve barış içinde yaşamalarını savunacak ve şoveniznе karşı sonuna dek mücadele edecek, sosyalizmin insan ve toplum anlayışının, dünya gelecekte olduğu yolda yürüyecektir.

kitle

TSiP, gerekçesiz kalan sıkıyönetimin kaldırılmasını istedi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel merkezi adına Millet Meclisi Başkanı Kemal Güven ve Başbakan Bülent Ecevit'e çekilen telgrafларda, on ilde bir ay daha uzatılan sıkıyönetimin kaldırılması istenmiştir.

Telgrafta, sıkıyönetimin her zaman emekçi halkımızın zararına işleyen bir mekanizma olduğu hatırlatılarak, Kıbrıs olayları nedeniyle ilan edilen sıkıyönetimin de bu yönde işlemesinden duyulan kuşkular belirtilmiş ve Türkiye işçi sınıfının, Sıkıyönetimin derhal ve bütün illerde kaldırılmasından yana olduğu anlatılmıştır.

Gerçekten de 50 yıllık Cumhuriyet döneminin büyük bir bölümünü kaplayan sıkıyönetim uygulamalarının emekçi halkımıza en ufak bir yararı olmamış, ülkemiz, ekonomik bakımdan olsun, sosyal bakımdan olsun, en geri, en karanlık dönemini sıkıyönetimli yıllarda yaşamıştır. Bu dönemlerden en kârlı çıkan kesim ise bir avuç parabaası olmuştur.

Son olarak ilan edilen ve gerekçe olarak «savaş halı» gösterilen sıkıyönetim için artık haklı gerekçeler kaldığını sanmıyoruz. Çünkü Kıbrıs sorununun çözümü Türkiye ve Yunanistan başkentlerinin dışına taşmış, Ankara ve Atina'ya bir hayli uzak metropollerde pişirilip kotarılmaya başlanmışır. Önce Kıbrıs halkının elinden çıkan inisiyatif, anlaşılan odur ki, Türkiye ve Yunanistan hükümetlerinin de elinde değildir artık.

Sıkıyönetim fiilen gerekçesiz kalmıştır. Ve halkımız bundan önce olduğu gibi, sıkıyönetim uygulamasının, ilan ediliş amaçlarının dışına taşarak, kendisine yönelmesinden ciddi kuşkular duymaktadır. Geçirdiği bunca acı deneyden sonra bu kuşkuları duymakta son derece haklıdır.

NECMETTİN GİRİTLİOĞLU'NUN ANISI ÖNÜNDE SAYGIYLA EĞİLELİM

23 Ağustos devrimci sendikacı Necmettin Giritlioğlu'nun ölümü nün dördüncü yıldönümüdür. Alağa Rafinerisi inşaatında ağır bir sömürü altında ezilen binlerce yapı işçisinin mücadelesine ön derlik eden Giritlioğlu, mütehahh patronların kiralık katili tarafından vurulmuş ve işçi sınıfının şe hitleri arasına girmiştir, Ne var ki Giritlioğlu'nun mücadelesi bu gün İskenderun'da, İstanbul'da, Kehan'da, Seydişehir'de, yurdun her köşesinde yapı işçileri tarafından inançla sürdürülmektedir. Necmettin Giritlioğlu'nu ölümünün dördüncü yılında saygı ile anıyor ve tüm işçi sınıfı şehitlerinin anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Kalıcı çözüm: Kıbrıs'ın kaderini Kıbrıs halkının tayin etmesidir

TSIP Genel Başkanı, Ecevit'in NATO ile ilgili demecini kınadı

TSIP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir demeç vererek Başbakan Ecevit'in Türkiye'nin Nato'da Yunanistan'dan boşalan yeri doldurabileceğini söylemesini büyük bir sorumsuzluk olarak karşılamış ve kendisini şiddetle kınamıştır, Ahmet Kaçmaz, «Halkımız, Nato'ya ve ABD emperyalizmine daha bağımlı hale getirilmiş bir Türkiye'nin yaratılmasına da emperyalizmin oyunlarına angaje olan sosyal demokrasinin bu sınır tanımayan tutarsızlığını büyük bir kırgınlık ve ibretle izlemektedir.» demiştir. TSIP Genel Başkanı A. Kaçmaz'ın demeci ayısen şöyledir: «Kıbrıs'a yapılan müdahalenin başlangıçta belirtilen gerekçelerinin tamamen tersi bir yönde gelişip, Ada'nın bağımsızlığının ortadan kaldırılması demek olan «fiili taksim»e doğru gün be gün yaklaşılmasın, daha önceki bildirilerimizde de belirttiğimiz gibi ülkemiz emekçi halkının olduğu gibi bütün dünya halkının da aleyhinedir.

«Kıta Sahanlığı» ve «haş.haş» konularında ABD emperyalizminin çıkarlarına ters yönde bazı girişimlerde bulunabilen Ecevit Hükümeti'nin Kıbrıs mesesinde de aynı doğrultuda hareket etmesi umulabilirdi. Ne yazık ki, emekçi halkımızın ve işçi sınıfımızın en bilinçli desteğiyle iktidara gelen CHP, Kıbrıs olaylarının gelişmesi sürecinde, bu varlık sebebini bir kenara bırakmış ve çıkarı Ada'nın taksimin. den yana olan ABD emperyalizminin ve onun yerli sömürücü ortaklarının istekleri yönünde bir politika takibetmiştir. Öyle ki, yerli finans.kapital daha şimdiden Ada'nın Türk yönetimindeki kesiminde nasıl bir sömürü mekanizması uygulayacağını planla yıp sahnelerken, Ada'da darbenin yapıldığı ilk günlerde ülkemiz kamuoyunda şiddetle lanetlenen ABD emperyalizminin dost bğundaş bahsedilir olmuştur,

Başbakan Ecevit'in dün verdiği beyanat ise Kıbrıs meselesi. nin siyasi iktidar açısından nasıl çözümlendiğinin noktalanması olmaktadır. Başbakan'ın, halkımızın en büyük düşmanı ABD emperyalizmi yönetimindeki Nato'dan Yunanistan'ın ayrılmasıyla boşalacak yeri Türkiye'nin doldurabileceğini söylemesi, bütün emekçi halkımız, tüm ilerici yurtseverlerimiz tarafından büyük bir tiznıtü ve tepki ile karşılanacak niteliktedir, Halkımız, kendisinin ve tüm dünya emekçi halklarının desteğiyle, «Bağımsız ve Demokratik Kıbrıs»ı gerçekleştirmek yerine bağımsızlığı yok edilmiş bir Kıbrıs ve Nato'ya ve ABD emperyalizmine daha bağımlı hale getirilmiş bir Türkiye'nin yaratılmasında emperyalizmin oyunlarına angaje olan yerli sosyal demokrasinin bu sınır tanımayan tutarsızlığını büyük bir kırgınlık ve ibretle izlemektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak, emperyalizme bu kadar çabuk ve kolay teslim olan CHP liderinin bu sözlerini büyük bir sorumsuzluk örneği olarak değerlendirdiğimizi bildirir kendisini başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımız, bütün yurtseverler ve ilericiler adına şiddetle kınarız.»

Söke'de Balat köylüleri Fahri Tanman'a karşı direniyor

Söke ovasındaki topraklarının 96 bin dönüme ulaştığı bilinen ve Türkiye'nin en büyük tarım kapitalistlerinden olan Fahri Tanman'ın çiftliğinde çalışan ve kapitalist sömürünün en ağırlarından biri altında yıllardan beri inleyen Balat köylüleri üzerindeki baskılar, son günlerde yoğunlaşmıştır.

Artık bilinçlenmekte olan az toprallı ve yoksul köylülerin birleşme, örgütlenme çabaları, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi, Söke bölgesinde de büyük toprak sahipleri tarafından kesinlikle engellenmektedir.

Fahri Tanman'ın topraklarında tarım işçisi olarak çalışan az toprallı veya topraksız köylüler, bundan bir süre önce bir Köy Kalkınma Kooperatifi kurmuşlar ve o güne kadar, işçi olarak sömürildikleri yetmiyormuş gibi, bir de Tanman'dan sulama araçları, traktör vb. kiralama yoluyla sömürülen sömürüden kurtulmak istemişlerdir. Böylece, Kooperatif bu yıl, köylülerin tarlalarını sulama işini yüklenmiş, ayrıca bir de traktörle gerekli ekipmanı satın almıştır. Tanman'ın böyle bir bağımsızlaşma adımını engelle. meye çalışacağını bilen köylüler, Fahri Tanman'la bir ön protokol imzalamışlardır. Ancak işler cid dileşince Tanman su kanalını kendi tarlalarıma çevirtmiş ve köylüleri tehdit etmiştir, Köylüler bu tehditlere pabuç bırakmamışlar ve su kanalı başında nöbet beklemeye başlamışlardır.

Köylülerin kararlılığını ve cidi bir uyanış içinde olduklarını gören Fahri Tanman, bu defa devlet güçlerinden yararlanma ve bölgedeki nüfuzunu kullanma yoluna gitmiş, önce Mehmet Çetin adlı Balat'lı köylüyü çiftliğine getirterek, 14 Ağustos günü çiftlikte bir emniyet görevlisine ifadesini aldırtmış ve Balat köylüleri arasında kendisine karşı olan bilinçli kişilerin adlarını tesbit etmeye çalışmıştır. Yine Tanman bir tehdit mektubu aldığı ve kendisine suikast yapılacağı iddiasıyla, Muhammed Oğuz, Akif Menderes, İsmail İlhan, Fevzi Semercl, Mehmet Çetin, Osman Söker, Süleyman Pir, Yaşar Konya adlı köylüleri Söke jandarma karakoluna çektirmiştir. Oysa köylüler, söz konusu tehdit mektubunun Tanman'ın kendi adamları tarafından bir provokasyon olarak yazıldığını asıl amacın köylülerin örgütlenmesini ve sömürüye karşı bilinçlenmesini engellemek olduğunu söylemekte, ayrıca Tanman'ın sıkıya geldiğinde devlet güçlerini ardına almaya çalıştığını iyi bilmektedirler.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Söke İlçesi, Balat köylü olaylarında köylülerin haklı davalarına sahip çıkmış ve haksız baskılara karşı köylülerin haklarının aranması için gerekli teşebbüslerde bulunmuştur,

KİTLE'nin Kayseri ve Elazığ büroları açıldı

KİTLE Kayseri ve Eskişehir'de iki büro açmıştır. Gerek bölgedeki olayların de yoğunluğu ve eksiksiz şekilde KİTLE'de yer alabilmesi için birer haber merkezi olarak, gerekse bölgedeki tüm devrimci — ilerici arkadaşların buluşup tanışacakları bir yer olarak önemli işlevler göreceğine inandığımız KİTLE BÜROLARI adresleri şöyle:

KAYSERİ KİTLE BÜROSU: 27 Mayıs Caddesi, No: 12, Kat: 2.

ELAZIĞ KİTLE BÜROSU: Fahri Binbaşı Sokak, No: 13

Yayın meselesi üstüne

Oya Baydar

KİTLELERİ bilinçlendirmenin, işçi sınıfı davasına kazanmanın, bizzat işçi sınıfının bilincini yükseltmenin ve kitlelere doğruları, gerçekleri sömürgen güçlerin kirdikları ağları parçalayarak ulaştırmanın yollarından biri olan yayın meselesi işçi sınıfı sosyalistleri ve partileri için her zaman büyük önem taşımıştır.

Kitle haberleşme araçlarının hayret verici ölçülerde gelıştiği, etkinlik ve önem kazandığı çağımızda, sosyalist olmayan ülkelerde, bu araçların kontrolu hep sömürücü egemen sınıfların elindedir. Böylece kitleler, en ince tekniklerle ve yöntemlerle, emperyalizmin beyin yıkama, gerçekleri gizleme, olayları saptırma ve kitlelerin bilinçlenmesini, uyanmasını engelleme oyununa kurban edilmekte; televizyondan, radyodan, gazete ve kitaplara kadar tüm kitle haberleşme araçları, emperyalist burjuvazinin ve sömürücü ilişkilerdeki ortaklarının çıkarlarının bekçileri haline getirilmektedir.

Teknik gelişikçe ve bu gelişmeler kitle haberleşme araçlarına yansıdıkça bu araçlar propaganda yönünden daha büyük önem kazanmaktadır.

Emperyalist ülkelerde veya emperyalizmin sömürü ağı içindeki ülkelerde, emperyalizmin kitleler üzerindeki karşı devrimci propagandası tüm kitle haberleşme araçları kanalıyla ama en çok basın, yayın yoluyla güç kazanır. Milyonlık tirajlı gazeteler düşünün: Bu gazetelerde yer alan haberlerin ve yer alış biçimlerinin kitleleri etkilememesi mümkün müdür? Çevrenize göz atın, resimli romanlara bir bakın: Oralardaki sade suya tirit güzel yaşlı hikâyeler milyonlarca okur bulduğu anda toplumun uyanık olması; kitlelerin, sorunlara bilincine varması; sorunları tek doğru açı olan işçi sınıfının bakış açısından görmesi mümkün müdür? Kitle haberleşme araçlarının başlıca konusu ve kâr kaynağı olan reklamları hatırlayın. O reklamları milyonlarca kişi dinliyor, okuyor, duyuyorsa, kapitalist toplumun şartlanmalarından kurtulması kendiliğinden nasıl mümkün olabilir? Buna karşılık, yine günlük çevre deneylerimizi değerlendirin: Dancık basın, yayın ve bunun önünde, kitle kitle var. Birakalım işçi sınıfının bakış açısını, bunlardan hangisi olayları egemen sınıfların çıkarlarının dışında yorumlayabiliyor ve çıkarabiliyor, Son Kıbrıs olayları bunun en somut örneği ve kanıtı oldu. Kendisini sola yerleştiren ve kitleler tarafından da böyle görünen gazeteler de dahil olmak üzere olayları şovenlikten kurtulmuş, emperyalizmin oyunlarını ve bu oyunlar içinde Türkiye'nin yerini görerek aktaran, şoven duyguları körüklemiyi bastırıp ve yorumlardan kaçınan ve Kıbrıs konusunda işçi sınıfının ve onun siyasal örgütünün sesini duyurmaktan korkmayan, kaçınmayan bir tek gazete çıkmadı. Çıkamazdı da. Çünkü hemen hemen tüm basının ipleri emperyalizmin şerefli ortaklarının ve beslemelerinin elindeydi, egemen sömürücü güçlerin elindeydi, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin düşmanlarının elindeydi. İşçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarlarına uygun, bilinden kaynaklanan ve sonuna kadar doğru olduğu daha bugünden ortaya çıkan çözümler, her konuda olduğu gibi son olay kitle konusunda da ancak sermaye kesimi dışında kalan basında ve yayın organlarında yansıyabildi ve şüphesiz sınırlı kaldı.

Bütün bunlarda şaşılacak ve umutsuzluğa kapılacak bir şey yok. İşçi sınıfının ve tüm emekçi halkın kurtuluşu nasıl kendi eseri olacaksa, işçi sınıfı ve işçi sınıfı sosyalistleri kendi çıkşlerinin savunulmasını sermayeden, sermayenin elindeki araçlardan beklemeyeceklerdir şüphesiz. Ve şine sermayenin kanunlarına uygun olarak, sosyalizm bile bu bestrşnlik konusu haline getirilmek istendiği zaman, bundan, yani kendilerine açılan kapılardan sonuna kadar yararlanacaklar, ancak bu kapıların her zaman sadece aralık olduğunu ve her an kapanacağını mutlaka bileceklerdir,

Şu halde ne yapmak gerekir? İşte düğüm noktası burada...

Önce, işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin gücü asla küçümsenmeden, kendi kitle haberleşme araçlarını, kendimizin yaratması gerektiğini bilmeliyiz. Böylece, bütün güçlüklere, bütün ekonomik ve siyasal engellemelere rağmen milyonları etkileyen burjuva propaganda ağını, bir kenarından delmiş oluruz. Kısaca işçi sınıfının ve onun siyasal örgütünün tutarlı, sağlam, bir yandan sosyalist kadrolara, öte yandan geniş kitlelere bir program içinde seslenmeyi, bilgi, bilinç, doğru haber, işçi sınıfı açısından yorum getirmeyi amaçlayan, yani emperyalist propagandaya karşı demokrat ve sosyalist propaganda ve bilinci ileten bir yayın politikası olması zorunludur. Bu yayın politikasının bir yönü kadroların i. deolojik ve teorik eğitimlerine, bir yönü ise geniş emekçi kitlelerin işçi sınıfının çizgisine kazanılmasına, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin, ücretlerin ve yurtseverlerin demokrasi ve özgürlük mücadelelerine, en azından çevrelerini bir sis gibi saran çürümüş kapitalizmin propagandasının kırılmasına dönük olacaktır. Sosyalizmin bilimini aktaran, olayları bu bilime göre inceleyen, sosyalizmin çeşitli meselelerini araştıran, ideoloji mücadeleyi en doğru ve bilimsel temeller üzerinde sürdüren, kadro yayınları, dergiler, kitaplar yanında, kitlelere seslenen, olayları kitlelere doğru bilgilerle, gerçekleri gizlemeden ve işçi sınıfının bakış açısını yansıtan yorumlarla veren yayınlar, mesela günlük gazete, haftalık kitle yayınları, propaganda broşürleri de yer alacaktır. Kapitalist toplumda, hele Türkiye gibi kapitalizmin, kapitalizm öncesiyle en geri biçimlerle kaynaştığı bir toplumda bütünüyle yoksunuz olan sanat ve edebiyat sorunları da tutarlı bir sosyalist yayın politikası dışında kalamaz,

İşte ilk bakışta, çok güç hatta bazılarına imkânsız görünse de, işçi sınıfının bilimine dayanan bakış açısını, yani çağımızda tek gerçekçi ve ilerici bakış açısını kitlelere götürebilmek, emekçi halkı bu bakış açısı etrafında toplayabilmek ve sosyalist kadroları ideoloji bir liğe ulaştırabilmek ancak böyle çok yönlü, tutarlı ve program. lı bir yayın politikasıyla mümkündür. Bu yüzden de bu yayın politikasıyla mümkündür. Bu yüzden de bu yayın politikasının gelişmesi hem bir görev hem de bir zorunluluktur. İşçi sınıfımız ve onun siyasal örgütü Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu güç görevin üstesinden gelmeye elindeki bütün imkânlarla hazırlanmakta, bu yolda hızlı adımlarla ilerlemektedir.

Böyle bir yayın politikasının işçi sınıfının merkezi siyasi otoritesi etrafında ve onun belirlediği çizgiler içinde olması da bir zorunluluktur. Özellikle yayın konusunda da küçük dükkâncılık bir türlü vazgeçemediğimiz eski bir huydur. Birkaç yüz kişiye, hatta daha azına ulaşacak da olsa, farklı birşey söylemiyor da olsa, hareketi toparlamak yerine bölecek de olsa, sorumsuzca girişilen ve sosyalist hareketimizin henüz bütünüyle kurtulamadığı küçük burjuva eğilimleri yansıtan bu türden yayıncılık anlayışı sosyalizm adına küçük yayın dükkâncıkları açılmasına neden olmaktadır. Oysa yukarda kısaca sözünü ettiğimiz, sanat ve edebiyat yayınından günlük kitle gazetesine kadar uzanan sağlıklı, tamamlayıcı, bütünsel bir yayın ağı, ancak Parti etrafında kurulabilir. Böyle bir yayın politikasının gerektirdiği maddi imkânlar ve insan gücü imkânı ancak Parti'de mevcuttur. Böyle bir duruma küçük burjuva şartlarımızından sıyrılamayan yazar, yayıncı, teknik adam itiraz edebilir. Ama şu kesinlikle bilinmelidir ki, günlük haberden yoruma, edebiyattan, sıpra kadar yayın sorunu, işçi sınıfının genel amacından kopmamak, kişisel bir sorun değildir. Bu dönüşüm şüphesiz ki birden bire olmayacaktır. Kişiler de belli bir süreç içinde kendilerini eğitecek, işçi sınıfının yayın politikasını geliştirirken kendilerini de geliştirecekler. Önümüzde aşılacak engeller, üstesinden gelinecek çeşitli güçlükler vardır. Deneyıslıklarımız, eksikliklerimiz olacaktır. Ama başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitlelere dayanılarak, onlardan güç alanlar, işçi sınıfı sosyalistleri, karşılarına çıkan ve hergün biraz daha ciddileşen yayın sorununa da çözümlemeyi bileceklerdir. Bu adımdaki ilk ve ancak bu kadar hakkı olduğumuzu göstermiştir.

Yetmiş yıl önce ustalardan biri şöyle diyordu: «Bu Parti edebiyatı bütünüyle özgür olacaktır; çünkü ona taze güçler katacak olan ne kâr güdüsülüğü ne de mevki hırsı değil, sosyalizm düşüncesi ve emekçilere duyulan yakınlıktır. Bu Parti edebiyatı özgür olacaktır, çünkü şişkin gösterileri yüzünden bundan ve acı duyan on bin mutlu azınlığa değil, ülkenin çiçeği, gücü, yarını demek olan milyonlarca emekçiye seslenecektir...»

Şimdi bizim de önümüzde böylesine özgür, sermaye. nin tahakkümünden kurtulmuş böylesine haktan ve emekten yana bir yayın eylemini sürdürme görevi var. Bu görev günümüzde son derece büyük önem kazanmış durumda. Bunu tüm işçi sınıfı sosyalistleriyle birlikte, tüm bölücü, çıkçı dağıtıcı eğilimleri yenerek ve işçi sınıfıyla emekçi kitlelere dayanarak, onların desteklerinin sürmesiyle en kısa zamanda başaracağız.

İleri İnsanlık Bizden Yanadır

Türkiyenin Amerikan arabuluculuğuyle müzakerelerde kaybedecek zamanı yoktur. Harekete geçme saati gelmiş çatmıştır. Türk halkı, millet olarak vekar ve haysiyetimizde bağdaşmayan birkek davranışlara tahammülü olmadığını, gelmesinşşlar, Türkiye'nin Kıbrıs'ta bağlayınlıyla, kesin olarak ifade etmiştir. Eylemin izlemediği «hazırız, kararlıyız» cinsinden sözleri bırakıp harekete geçmek, dünyaya sözü. müzün eri olduğumuzu ispat etmek, adaya, en az Yunan birliklerine eşit miktarda kuvvet çıkarmak görevinde karşı karşıyayız.

Ulusal davasının çözüme bağlanmasında, bir ulusun böyle elverişli iç ve dış konjonktürlerle karşılaşması tarihte ender görülmüştür. Bu, Türk ulusunu için tarihi bir fırsattır ve bu tarihi fırsattan yararlanmamak, eğer ihanet değilse, şaşkınlıktır ve büyülüdür.

Dönüm Noktası

Amerikaya rağmen, Kıbrıstа Yunan faşistlerine karşı çıkmamız, Amerikan vesayeti şartlarına boyun eğme durumuna düşürülmüş olan Türk ulusunun kaderinde bir dönüm noktası olacaktır. Tıpkı Atatürk zamanında olduğu gibi, Türkiye bir kez daha bütün ileri insanlığın saygısını kazanacak, emperyalizme karşı savaşan doğu ve güney uluslarının öncüsü durumuna yükselecektir. Mustafa Kemal Türkiyesi bir kez daha gerçek olacaktır, Bundan sonra her gerçek Türk yurtseverinin özledişi tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiyenin gerçekleşmesi, tarihi olayların akışının doğal bir sonucu olacaktır. Ve böylece emperyalizm, dünyanın bu bölgesinden tasını tarağını toplayıp çekilmek zorunda kalacaktır.

Bu tarihi anda ulusça kararlı davranışımız ve dış etkilere karşı durmasını bilerek sözümüzü yerine getirmemiz, faşist terör altında inleyen Yunan halkının kurtuluşunu da sağlıyacaktır. İstiklal savaşımızda Yunan ordusunun Ana doluda boğuna uğratılmasının ve denize dökülmesinin somut sonucu sadece Kemalist Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu olmadı, Türk ordusu, aynı zamanda Yunan tarihinde eşi görülmemiş bir demokratik hareketin Yunanistanda gelişmesi sonucunu da verdi, Yunan halkı için büyük kazançlar ifade eden bu gelişmeleri gerçekleştiren etkenler arasında en önemlisi, son tahlilde, mehmetçiğin sinğüsüydü.

Türk Ulusu Görevinin Bilincindedir

Doğu Akdenizde en karanlık kuvvetle, emperyalizmin kuklası Yunan taktısın ve Atinanın faşist cuntasının temsil ettikleri Yunan halkına karşı kuvvetle bir kez daha karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz. Bu karanlık kuvveti yenecek ve ortadan kaldıracak güçteyiz. Bütün gücümüzü seferber etmek ve yenmek tarihi görevimizdir Şehitlerine ağlıyan, hakaretlerin ağırına uğramış 32 milyonluk Türk ulusu bu tarihi görevin bilincindedir. Yunan halkı da bu görevimizi başarmamızı bizden beklemektedir. Tarihin bize yüklediği bu kutsal görev kolay olacak.

O zamanlar Türkiye sosyalist hareketi içinde TİP dışında ikinci bir kitle akımı ortaya çıkan bir çevreyi sovenizmin böylesine etkisi altına alması gerçekten şaşırtıcı!

Evet, önümüzdeki mücadelenin emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı işçi sınıfının ve onun siyasi örgütünün önülüğünde tüm başlamışlık ve demokrasiden yana sınıf ve zümrelerin örgütleri olarak oluşturacakları demokratik güçbirliği cephesiyle sürdürülmesi anlaşılır bir şeydir. Ama bu öneriyle ortaya çıkanların, bu önerinin gereklerine, işçi sınıfının bilimi ile eğilmeleri gerekir. Yoksa, sovenizm, bağnaz milliyetçilik ispirtasıyla yapılan simülasi ilişkilerinde geçirdikten sonra, hatta bunlara Demirel'ci gayri milli unsurları da katıp, «Milletçe birlik ve beraberlik» halinde bağımsız Kıbrıs devletine «Kıbrıs'ın bağımsızlığını sağlamaya geldim» diye müdahale edip, «önce Cıvrıs»a, sonra onun arkasındaki Yunan cuntasına ve en sonra da hepsinin arkasındaki ABD'ye karşı bağımsızlık savaşı vererek Türkiye'yi kurtaracağım» fantazisiyle değil,

Evet, en hatf tabiriyle bir fantazi. Ama maddi temeli yok mu? Elbette var: Sözde işçi sınıfı bilimine, özde işçi sınıfına inanmamak. Böyle olunca bir de görülür ki fantazi hiç te «fantazi» değildir. Gerçekleşebilir. Ama gerçekleşirken o fantaziyi kurarı da altında ezen, işçi sınıfının ve tüm emekçi halkın aleyhine sonuçlar vererek. Zaten gerçekleşebilme şansı da sadece bu şekilde mümkündür. Ve eminiz ki bir ikı kıtı rötuş yapıldığı takdirde yukarıda. ki yazıya bugün bile en «solcu» profesörlerden en sağcı si. yasetçisine kadar tereddüt etmeden imza atacak pek çok insan vardır.

Yazıyı ayrıntılarıyla eleştirmeyi gereksiz görüyoruz. İlk yazıdaki eleştirilerimiz teker teker ve fazlasıyla geçerli. Ayrıca işçi sınıfı bilimine az da olsa yabancı olmayan kimseler için bu yazının eleştirilmesine gerek olmadığı kanaatindeyiz. Ancak kısaca şu noktaya da işaret edelim.

(Devamı karşı sayfada)

1967 Kıbrıs olayları ve Türk Solu dergisi

SOSYALİSTLER KIBRIS OLAYLARINI NASIL DEĞERLENDİRİLER?

KIBRIS olayları gelişmekte devam ediyor ve gün geçtikçe emperyalizmin oyunları daha bir açığa çıkıyor, hayasız ve kanlı yüzü emekçi halklar ve tüm ilerici ve demokratlar tarafından daha bir netlikle teşhir ediliyor. Emperyalizmin çöküşe giderken tezgâhladığı dolaplar üzerindeki sis ve duman perdesi kalkıyor ve halklar halkı düşmanlarını daha bir yakından tanıyorlar, mücadele azimleri daha bir bileniyor.

Elbette ki, halklar emperyalizmin bu somut saldırıları karşısında, gerçek düşmanlarını tanıma yolunda bilinçlenirken en büyük yardımı, ortağı kaplayan şovenizm sisini dağıtarak, olayların gerçek yüzünü gösteren işçi sınıfı sosyalistlerinden ve işçi sınıfı bilimiden görüyorlar. Genel olarak sömüren ve sömürülen arasındaki çelişkiyi, özel olarak emek sermaye çelişkisini yumuşatıp bir süre için gözlerden ve bilinçlerden uzaklaştıran şovenizm, emekçi halkımız tarihte de görüldüğü gibi zaman zaman kendisinin de kapıldığı ama sonunda ceremesini en çok kendinin çektiği bağımsızlarından biridir. Şovenist tutum ve davranışların sürüklendiği, şovenizmin insanları sardığı, değil ağzından halkı ların eşitliğini ve kardeşliğini düşürmeyen ilerici ve demokratların, «sosyalist» geçinenlerin bile kendilerini şovenizm sarheoğluna kaptırdıkları bir ortamda işçi sınıfı sosyalistlerine önemli bir görev düşüyor. Kitlelere, bilhassa, milli kurtuluş savaşları dışında, anayurdu emperyalist güçlere karşı koruma savaşları ve faşizme karşı savaşlar dışında hiç bir «milli» ve halkı savaş tanımayan işçi sınıfına sovenizmin aldatıcı yüzü ardında gizlenen emekçi düşmanlığını göstermek, geçmişte şovenizme kapılmanın işçi sınıfına ve halklara neye maloldığunu anlatmak,

1967 Kıbrıs olayları sırasında o zamanki sosyalist çevrelerin tutumunu inceleyelim, şovenizm konusunda hiç de başarılı olmayan bir sınav verdiklerini görüyoruz. Ve bunu o dönemdeki bilinç seviyesinin genel olarak düşük olmasına veriyoruz. Ama şu soruyu sormaktan da kendimizi alamıyoruz: Belli başlı sosyalist çevrelerin liderleri durumundaki kimseler o zamana kadar toplumumuzun pek çok gerçeğine uygulayabildiğimiz teoriyi neden bunca yıllık bir meselede olan Kıbrıs pratiğine uygulayamadılar? Ya da, onlar da mı kendilerini geçmişte «aldı» ve şaşı ll. Enternasyonalın bile başını yiyen şovenizme kaptırdılar?

KİTLE'nin geçen sayısında TİP'in 1967 Kıbrıs olayları arasında almış olduğu tavrı incelemiştik. Bu sayımızda da o zamanlar TÜRK SOLU Dergisi çevresinde toplanan sosyalistlerin tutumunu sizlere sunacağız.

İşçi sınıfı bilimi terkedilince

Aşağıdaki bülten Türk Solu dergisinin 24 Kasım 1967 tarihli 2. sayısının kapak yazısından alınmıştır.

TÜRK SOLU. SAYI: 2
24 KASIM 1967

Kıbrıs davamız
Emperyalizme karşı savaşın
bir parçasıdır

Birkaç gün önce, Kıbrıs Türk Cemaatinin başı Denktaş, görevi başına döndüğünde, Kıbrıs Rum getkilileri tarafından, hayasızca bir biçimde tutuklanınca ve Türkiye'ye gönderilmişti, Koca Türkiye devletinin arkasında olması gerekken bir cemaat reisine karşı bu davranış, Türk milletinin suratına indirilmiş bir tokattı. *Ama Ankara'daki iktidar çevrelerini meselenin bu yanı pek ilgilendirmiyordu, AP adına konuşanlar, piyasayı ürküttü diye, R. Denktaş'ı eleştiriyorlardı. Bu son Yunan faşist saldırısı, özünde davaların en haklısı olan Kıbrıs davamızı savunma görevini olurunu bırakıyışımızı bir kez daha göstermiştir.*

Barışın bir çözümden yana olduğumuzu bütün içtenlik. Gösterdiğimiz bütün etmeklere geri kalmamakla birlikte, bu davada birincil görevimiz, Türk ordusunun hemen hemen tümünü NATO emrinde yani Amerikan generallerinin kumandasında tutan duruma son vermek; Cıvrısı ve Atinadaki faşist cuntacı kafadarlarımı hizada tutacak bir askeri güçü (bi. linçlenmiş ve milli davayı tam olarak anlamış ve en iyi bi. çimde cihazlandırılmış bir mücahitler gücünü) *gereken noktalara sevketmek ve o noktalarda tutmaktır. Biz bunu başlıncadık yapamadık ama* kısmındakiler yapılar ve iyi hazırlandılar. Böyle bir güç dengesi *kurulmadıkça Yunanlıların saldırılarının aktısı kesilmeyecektir.* Şamar oğlanı durumumuz sürüp gidecektir, Koskoca Türk milleti bundan daha lyisine layıktır.

İçinde bulunduğumuz şartlarda, Türkiyenin gerçek milli çıkarları, Kıbrıs Türklerinin özgürlüğünü ve tam gücünü cesini sağlıyacak olan, emperyalist güçlerden arınmış bağımsız ve halkça bir Kıbrıs'ın gerçek olması uğrunda mücadeleyi gerektirmektedir. Evet Kıbrıs davamız, tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Kıbrısın kurulması davasıdır. Ancak böyle bir Kıbrıs'ta, Türkler, başı dik, özgür vatandaşlar olarak yaşayabilirler, ulusal yaşantıya kavuşabilirler.

Bu davayı ancak, başta Atinanın halk düşmanı faşist cuntasına ve onun Kıbrıstaki adamı Cıvrıs gibilere, kesin olarak karşı durmakla savaşabiliriz. *Bu, Yunan halkına karşı değildir, Emperyalizmle çıkar birliği durumundaki Yunan sermaye çevreleri ve bu çevrelerin sembolü olan Yunan tahtı başka şeydir, Yunan halkı başka şey;CIA'nın tertiplediği faşist darbelerle iktidara getirilen halk düşmanı Atina cuntası başka şeydir, Yunan halkı başka şey; bağımsızlık ve bir milleyetçi subay karnıdıramamayı ilke edinen,* savaşlarda hep yenilgiye uğrayan (denize dökülen), *ama* kendi halkına karşı aslan kesilen Yunan ordusu, bizim milli *ordumuzla hiç bir benzerliği olmayan Yunan ordusu başka şeydir, Yunan halkı başka şey.*

Demirel hükümeti Kıbrıs meselesini bütün bu yönleri ile doğru olarak koyabilirmi? Bu sorunun karşılığı olumsuzdur, Kıbrıs davamız sermaye çevrelerini ve taşra milletçilibesini temsil eden, Amerika'ya karşı yüzü yumuşak bir hükümet doğru olarak kavrayamaz ve Türkiyenin milli çıkarlarına uygun biçimde çözüme bağlıyamaz. Bu gerçeği bilelim. Ama böyle bir hükümet bile, milli güçlerin daya. nışması ve bilinçli, aktif denetimi karşısında, 1919 ruhunun yeniden şahlanışı karşısında, pek aykırı bir yola da sapamaz.

BURAM buram şovenizm kokan bu yazıda hemen dikkati çeken noktalar şunlar: Meseleye katiyen sınıf açısından, yani bilinçli doğru açıdan bakılmıyor, Kıbrısta iki cemaat var: Rumlar ve Türkler, Yüzyıllardır barış içinde birarada yaşamış olan bu insanlar son yıllarda niye birbirlerine girmişler, neden kanlı bıçaklı olmuşlar veya oldurulmuşlardır; orası araştırılmıyor. Yahut meseleye «milliset» açıdan yaklaşılırsa araştırmaya gerek kalmıyor. Tabi ki ilk yanlış adımı, meselenin tahlil ve çözümüyle baştan aşağı yanlış olmasına sebep oluyor. Gerçi bir paragrafta meselenin çözümü için, emperyalist ülkerden arınmış, bağımsız ve halkçı bir Kıbrıs» önerisi getiriliyor ama, yazının tek bir yerinden bile bu doğru çözüme nasıl varılacağını çıkarmak mümkün değil.

● Bir ülkenin bağımsızlığından kastı nedir? İşçi sınıfının bilimi bu soruya öz olarak şöyle cevap veriyor: O ülkede yaşayan halkın kendi kaderini, özgürce, kendinin tayin etmesi. O halde Kıbrıs davasının çözümü için, Nato'dan ayrılmış da olsa başka bir ülkenin ordusunu nasıl önerebiliriz; nasıl olur da bir askeri gücü bağımsız bir ülkeye sokarak «gereken noktalara sevkedip, o noktalarda tutarak» o ülkeye «bağımsız ve halkçı» bir yönetim getirebileceğimizi düşünebiliriz? Üstelik de bu askeri güç «bilinçlendirilmiş ve milli davayı tam olarak anlamış ve en iyi biçimde cihazlandırılmış bir mücahitler gücü» olacakmış. Bu mücahitler nasıl bilinçlendirecek, nasıl bilinçlendirilecek? TÜRK SOLU ideolojisi mi? Oysa herkesin gayet iyi bildiği gibi Ada'da bir Türk mücahit gücü vardır ve kim tarafından nasıl bilinçlendirildiği de malumdur. Zaten bu mücahit gücünün nasıl oluşturulacağı bir iki satır sonra zımnen açıklanıyor. «Biz bunu yapmadık ama karşımızdakiler yaptıları» deniyor. Yani bu mücahit gücü, aynen EOKA gibi teşkil edilmeliymiş ve TÜRK SOLU dergisine göre «tam bağımsız ve gerçekten demokratik Kıbrıs» çözümü için «birinci görevimiz» bu olmalıymış! Bu önerinin eleştirilmesine gerek var mı, bilemiyoruz!

● Yazıyı baştan aşağı şovenizm toz dumanı kapladığı için bazı doğru cümleler bile hemen arkasından tekzip ediliyor.

Bir başka yerde aynı kapıya varan muğlak bir öneri var. «Davayı ancak, faşist cuntaya ve Grivas'a kesin olarak karşı durmakla savunabiliriz» deniyor.

Bu ne demek? Bu sözler nasıl söylenenler gözden geçirilince TÜRK SOLU'nun bu «nasıl»a cevabı henüz neliyor. Türkiye'den şu veya bu biçimde Ada'ya silahlı bir müdahale yapılacak ve çığır dengesi tesis edilecek. Yani gene aynı ifläh olmaz hataya düşülüyor. Bağımsızlar bloğundan bağımsız bir ülkeye, bağımsızlık getirmek için Nato üyesi bir ülkenin askeri müdahalesi öneriliyor.

Evet, «İslerden arınmış, bağımsız ve halkçı bir Kıbrıs» önerisi gayet yerinde, Ama böyle bir Kıbrıs'da «Türklerin ulusal yaşantısı»ndan ne kastedildiği anlaşılmıyor. Bağımsız bir Kıbrıs'ın ulusu», Kıbrıs halkı olmak gerekir. Bu «ulus»un insanlarının da «Kıbrıslı» olarak adlandırılmaları lazımdır. Peki, kendisi Türk milliyetçisi olarak sartlanmış, «milli»ci bir mücadeleden sonra yarılan bağımsız halkı, «Cıvrıs'ın vatandaşı kendini hangi ulus»dan sayacaktır? Türkiyeli mi, Kıbrıslı mı? Diyorsa ya, bir kere sınıf amaçları kaybedilmesin, ondan sonra varılacak sonuçların abesliği kaçınılmaz oluyor.

● Yunan ordusunun tanımlanması yapılırken, sovenizmin neredeyse irkçılığa varan aşırılığına düşülmekte, bir bağımsızlık mücadelesi sonunda kurulan, ikinci dünya savaşında faşizme karşı canisperane savaşan Yunanistan'da milliyetçiliğin Yunan subayları arasında hiç bulunmamasına, arzedilmekte, bütün bu savaşta Yunan emekçilerinden olusan Yunan ordusunun hep «denize dökülen» bir ordu olduğu ileri sürülerek, Yunan ordusu ile Yunan halkının başka şeyler olduğu söylense bile Yunanlıların fistü kapalı bir şekilde ödlek ve korkak oldukları telmih edilmektedir.

● Sonuçta, emperyalizmin yurdumuzdaki tahakkümünün somut temsilcisi olan Demirel iktidarının bile istemiyerek de olsa, Kıbrıs meselesinin çözümünde aykırı bir yola sapamayacağı ileri sürülmektedir. Zarre kadar İşçi sınıfının bilminden nasiplenmemiş, tarihte eşi benzeri görülmemiş bir öneriyi eleştirmek bile bir «mesele». «Aykırı yola sapmadığı» için yine iktidarda olan, iç ve dış finans kapital ortaklığı tahakkümünün temsilcisi Demirel hükümetinin öncülüğünde, emperyalizme yanı aykırı tahakkům güçlerine karşı, 1919'da anayurda yapılan saldırıyı defetmek amacıyla başlatılan bir milli kurtuluş savaşının getirdiği halkoğlunun tek bir nehzesi bağımsız Kıbrıs devletine müdahale etmek için ortada yok liken, öncülüğünde, bilmediniz içinde işçi sınıfının siyasi örgütü olmayan bir «milli güçler dayanışması» ile «Kıbrıs davamız» çözümlenecek!

Kaldı ki bugün şartlar daha «ehven» olduğu halde, yani Ada'nın bağımsızlığı Sampson çetesi tarafından fillen ortadan kaldırılıp Kıbrıs emekçi hareketi katliama tabi tutulduğu için müdahaleye gerekçe olduğu, iktidarda, tekel. ciliğe karşı, burjuva reformist bir iktidar bulunduğu halde varılan sonuç ortadadır...

Bir kez şovenizme kapılınmaya görsün

Aşağıdaki pasajlar da yine Türk Solu dergisinin 1 Aralık 1967 tarihli 3. sayısından alınmıştır.

TÜRK SOLU. SAYI: 3
1 ARALIK 1967

Tarihi fırsat

HAKARETLERİN EN AĞIRINA UĞRAYAN TÜRK ULUSU, KARŞISINDAKİ KARANLIK KUVVETİ YENECEK GÜÇTEDİR. HALK DÜŞMANLARINI YENMEK TARİHİ GÖREVİMİZDİR.

Türkiye bir kez daha bütün ileri insanlığın saygısını kazanacak, emperyalizme karşı savaşan doğu ve güney uluslarının öncüsü durumuna yükselecektir. Mustafa Kemal Türkiyesi bir kez daha gerçek olacaktır, Bundan sonra her gerçek Türk yurtseverinin özlediği tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiyenin gerçekleşmesi, tarihi olayların akışının doğal bir sonucu olacaktır. Ve böylece emperyalizm, dünyanın bu bölgesinden tasını tarağını toplayıp çekilmek zorunda kalacaktır.

Mehmetçiğin Sinğüsü

Bu tarihi anda ulusça kararlı davranışımız ve dış etkilere karşı durmasını bilerek sözümüzü yerine getirmemiz, faşist terör altında inleyen Yunan halkının kurtuluşunu da sağlıyacaktır. İstiklal savaşımızda Yunan ordusunun Ana doluda boğuna uğratılmasının ve denize dökülmesinin somut sonucu sadece Kemalist Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu olmadı, Türk ordusu, aynı zamanda Yunan tarihinde eşi görülmemiş bir demokratik hareketin Yunanistanda gelişmesi sonucunu da verdi, Yunan halkı için büyük kazançlar ifade eden bu gelişmeleri gerçekleştiren etkenler arasında en önemlisi, son tahlilde, mehmetçiğin sinğüsüydü.

Türk Ulusu Görevinin Bilincindedir

Doğu Akdenizde en karanlık kuvvetle, emperyalizmin kuklası Yunan taktısın ve Atinanın faşist cuntasının temsil ettikleri Yunan halkına karşı kuvvetle bir kez daha karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz. Bu karanlık kuvveti yenecek ve ortadan kaldıracak güçteyiz. Bütün gücümüzü seferber etmek ve yenmek tarihi görevimizdir Şehitlerine ağlıyan, hakaretlerin ağırına uğramış 32 milyonluk Türk ulusu bu tarihi görevin bilincindedir. Yunan halkı da bu görevimizi başarmamızı bizden beklemektedir. Tarihin bize yüklediği bu kutsal görev kolay olacak.

Evet, önümüzdeki mücadelenin emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı işçi sınıfının ve onun siyasi örgütünün önülüğünde tüm başlamışlık ve demokrasiden yana sınıf ve zümrelerin örgütleri olarak oluşturacakları demokratik güçbirliği cephesiyle sürdürülmesi anlaşılır bir şeydir. Ama bu öneriyle ortaya çıkanların, bu önerinin gerekleriyle, işçi sınıfının bilimi ile eğilmeleri gerekir. Yoksa, sovenizm, bağnaz milliyetçilik ispirtasıyla yapılan simülasi ilişkilerinde geçirdikten sonra, hatta bunlara Demirel'ci gayri milli unsurları da katıp, «Milletçe birlik ve beraberlik» halinde bağımsız Kıbrıs devletine «Kıbrıs'ın bağımsızlığını sağlamaya geldim» diye müdahale edip, «önce Cıvrıs»a, sonra onun arkasındaki Yunan cuntasına ve en sonra da hepsinin arkasındaki ABD'ye karşı bağımsızlık savaşı vererek Türkiye'yi kurtaracağım» fantazisiyle değil,

Evet, en hatf tabiriyle bir fantazi. Ama maddi temeli yok mu? Elbette var: Sözde işçi sınıfı bilimine, özde işçi sınıfına inanmamak. Böyle olunca bir de görülür ki fantazi hiç te «fantazi» değildir. Gerçekleşebilir. Ama gerçekleşirken o fantaziyi kurarı da altında ezen, işçi sınıfının ve tüm emekçi halkın aleyhine sonuçlar vererek. Zaten gerçekleşebilme şansı da sadece bu şekilde mümkündür. Ve eminiz ki bir ikı rötuş yapıldığı takdirde yukarıda. ki yazıya bugün bile en «solcu» profesörlerden en sağcı si. yasetçisine kadar tereddüt etmeden imza atacak pek çok insan vardır.

Yazıyı ayrıntılarıyla eleştirmeyi gereksiz görüyoruz. İlk yazıdaki eleştirilerimiz teker teker ve fazlasıyla geçerli. Ayrıca işçi sınıfı bilimine az da olsa yabancı olmayan kimseler için bu yazının eleştirilmesine gerek olmadığı kanaatindeyiz. Ancak kısaca şu noktaya da işaret edelim.

(Devamı karşı sayfada)

Türkiye'de Reformizm'in Gelişimi

Türkiye'de 1960 sonrasında belirli çizgiler halinde güçlenen burjuva reformizminin tarihsel kaynaklarına geçen hafta değinmiştik.

Yön'ün misyonu

Aydınların 27 Mayıs'a bağladığı umutların kısa zamanda boşa çıkması, ama 27 Mayıs'la birlikte gelişen demokratlaşmanın yarattığı kısmi özgürlük ortamındaki aydın 1961 sonunda Yön dergisini doğurdu: Yön dergisi, küçük burjuva bürokratlarının, bir kısmı ilerici küçük burjuva aydını ve bazı liberal burjuva düşünürleri ile birlikte yaptığı bir çıkıştı. Yön'cüler bu çıkıştaki başlangıç görüşlerini ve önerilerini bir *ortak* payda olarak nitelendiriler. Bu ortak payda içinde bazı eski marksistler de vardı, ama Yön'ün başlangıç döneminde marksist düşünce . dolayılı olarak bile—etki sahibi değildi.

Yön'ün başlangıcındaki fikir yapısı oldukça fukara idi. O zamanki küçük burjuva aydınlarının öncülüğünü birtakım zamanın ilerici küçük burjuva bürokratları yaptığı için, Yön'de belirim düşünce, işçi sınıfı düşüncesinden çok uzakta, hatta işçi sınıfı düşüncesinin karşısında idi.

Kadro ve Yön

Yön'ün getirdiği en ciddi tartışma devletçilik ve özel sektörcülük tartışması oldu. Yön devletçiliği savunuyordu. Devletçilik ise Türkiye'de burjuvazinin merkezi yapısını, yani tekelci özel sektörü geliştiren bir fidelik, devletçiliğin araçları da özel sektörün avadanlıkları olmuştu. Bu devletçilik ideolojisini kuran Kadro dergisini Yön'cüler «ulusal kurtuluşumuzun iktisadi bağımsızlığının doktrinini yapmağa amaçlayan» bir girişim olarak nitelediler. Ama Kadro, ekonomik bağımsızlığımızın değil, ekonomik bağımlılığımızın